

98310014-6	03/07/2026	ידיעות אחרונות - המוסף לשבת	עמוד 15	1	25.16x33.65
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

המפעל הזה הוא העתיד :

עמיחי אתאלי

המפעל הזה הוא העתיד

המכינות הן אי של תמימות, שמחת חיים וציונות, וכל אלה בפשטות קסומה • הצעירים שיוצאים אליהן, לא רק מקדישים קשב לעילת הקיום שלנו כאן, הם גם מממשים את הערכים הללו בצה"ל ולאחריו

כשבילי לרבר איתן על מה שקורה במדינת ישראל, לנתח מגמות, ללמוד נתונים, לגבש דעה, לאתגר את עצמנו ול- חשוב שוב.

כשאני שואל את עצמי לפעמים למה אני ממשיך בזה - בתוך כל הלחץ האינסופי של החיים - אני מגיע לשיעור ונוכח בדיוק למה. אני פשוט מרגיש שאני מקבל מהו, וגם מחניכים במכינות אחרות שאני פוגש. אני מקבל מהם הרבה יותר ממה שאני נותן. יש בהם תקווה, אופטימיות, שמחת חיים, וציונות, וכל אלה בפשטות קסומה.

בכל פעם זה מרגיש לי כאילו אני מטייל בתוך היאחזות הנח"ל בסיני של נעמי שמר. רובם יחפים, לא פעם הם לא זוכרים איפה הניחו את הטלפון לפני שבוע כשהגיעו ילדים שעד לפני שנה לבשו מותגים בחולצות קרועות שתמיד על חלקן כתוב "הנני". הם עזבו את הבית, רובם לראשונה, ועברו להיות בהדרגה צפופים, בקראוונים, וממש-ממש טוב להם.

זה אותו נוער שמאשימים אותו כל הזמן שהוא דור הטיקטוק והפרעת הקשב ודור הדחיפות והדקירות. ואתה בא למכינה וכולם מסבירים פנים, ומציעים לך לשתות, ושואלים איך הייתה הדרך, וכמעט כל אחת או אחר רוצים לשאול או לספר משהו. בתחילת השנה הגעתי עם אשתי ובנותיי הצעירות לעשות שבת בקבוצת יבנה עם בנות "צהלי". מאז הבנות שלי רצו לבוא איתי לכל שיעור. אומרים שלילדים יש סנסורים מיוחדים לאנרגיה סביבתית, זה כנראה נכון.

המכינות הקדם-צבאיות הן אי של טוב, של תמימות, של כל מה שיכול וצריך להיות כל כך טוב בחיים שלנו. שיהיה זה מודל חצר כנרת או מודל תמר אריאל, שיהיו שניהם. העיקר שהחברה האלה ייצאו לשלום לשירות הצבאי, ישונו ממנו בשלום, ויבנו לנו פה מדינת מופת. אנחנו לגמרי זקוקים להם והם לגמרי מסוגלים לעשות את זה. ■

השנתון, הם העתודה של ישראל. למה? כי מתוך 150 אלף בני גילם, המכיניסטים הם קבוצת איכות שגם מקדישה זמן וקשב לעיסוק בעילת הקיום שלנו כאן, וגם ניגשת מיד למימוש הערכים האלה - קודם כל בשירות צבאי משמעותי ואחריו בחיים האזרחיים.

השבוע הייתי גם בטקס סיום של מכינה אחרת, "צהלי", מכינה לבנות דתיות בקבוצת יבנה שבה אני זוכה ללמד. זו קבוצה של בנות שכולן מתגייסות לצה"ל והמודל שלהן הוא תמר אריאל, שעל שמה גם נקראת המכינה, נווטת הקרב שנספתה באסון מפולת השלג בנפאל.

"לנגד עינינו ניצבת דמות חיילת דתייה", כך נכתב באחד הטקסטים שבו ניסחו מייסדות "צהלי" את הנרטיב שלהן, "חיילת יהודית מאור, ישראלית מאוד וציונית מאוד. חזקה ואיתנה, בעלת עמוד שדרה יציב, המסוגלת לקבל החלטה ולעמוד בה, לאנבהלת מהתנגדויות ויודעת לייצר חברויות". השנה של הבנות ב"צהלי" מוקדשת גם היא לחידוד הזהות היהודית. הן לומדות תנ"ך, גמרא, הלכה ופילוסופיה ועו" בדות בחקלאות בקיבוץ. אני מלמד שם שיעור שקראנו לו "סוגיות בחברה הישראלית" שבפועל זו פשוט הודמנות

זה אותו נוער שמאשימים אותו שהוא דור הטיקטוק והברעת הקשב, דור הדחיפות והדקירות. ואתה בא למכינה וכולם מסבירים פנים, ומציעים לך לשתות, ושואלים איך הייתה הדרך, וכל אחד רוצה לשאול או לספר משהו

המכינה הקדם-צבאית שסיים הבן שלי בשבוע שעבר היא "נופי פרת", מכינה מעורבת לבנים ולבנות, דתיים וחילונים, מבית מדרשת עין פרת. בטקס הסיום, מול הבוגרים ומשפחותיהם, עלה עדי אסתר, ראש המכינה לדבר ומה שהוא אמר שם נתן לי מכה בראש.

"חצר כנרת היא המודל שלנו", אמר, "היא נוצרה בדיוק בזמן המשבר החמור של הציונות: מות הרצל, אישור תור כנית אוגנדה, וסיום העלייה הראשונה. לשם, כמו לכאן, הגיעו צעירים מעטים, הם באו ממזרח אירופה, להיות חיי קבוצה, להכשיר את עצמם לחיי עבודה ועמל, וללמוד - נשמע מוכיז?" רק דרך השנה שעברה על הבן שלי במכינה התוודעתי לגרולת המוסד ההיסטורי הזה: חוות הכשרה חקלאית שהוקמה ב-1908 על שפת הכנרת, שבאיה רצו להיות חלוצים, אבל לא הסתפקו רק במעשה אלא השקיעו מאמץ גם בגיבוש תפיסת העולם. ואגב, ב"נופי פרת" מקפידים לפתוח ולסיים כל מחזור בטויל עד חצר כנרת, זה המודל והחניכים צריכים לכבוש אותו ברגליים. אסתר המשיך: "המקום הקטן, שבזמן נתון לא היו בו יותר מ-30 צעירים, הצליח להזיז את המחוג הציוני. בתוך כעשר שנים הוקמו בחצר מוסדות מרכזיים, נהגו בה רעיונות והי לומות, אישים מרכזיים עברו וצמחו בה, והכי חשוב, הם הצליחו להשיב את המומנט הציוני לתנועה קדימה. אבל יותר מכל, חצר כנרת מזכירה אמת פשוטה שקשורה לסוד הניצחון במאבק שלנו: לכם יש את האחריות, המחויבות, את היכולת הבלעדית להיות אלו שיכריעו לאן נלך בכל תחום, ואם ננצח, גם את האויב וגם את עצמנו".

ותוך כדי הטקס אני חושב על החלוצים הצעירים שתמיד נראו לי מיתולוגיים וכלי-יכולים. בסוף הם היו בני נוער, בגיל של המכיניסטים האלה, מעטים מאוד בכמות, עם כמעט אפס יכולת כלכלית, ותראו מה הם הצליחו לבסס כאן. בוגרי חצר כנרת הקימו את הקיבוצים הראשונים, וממנה יצאו כמה מהמוסדות שבנו את התשתית למדינה שבררך כמו ארגון ההגנה, סולל בונה וקואפרטיב תנובה. בטח לא יפתיע אתכם שאסתר היא מפקד צוות במילואים ביחידה מובחרת. את הדוגמה האישית הוא נתן בעצם זה שנעלם להם לכמה חודשים במהלך השנה.

המקום הזה הוא בית מדרש פעיל, עם לב פועם, שממשיך להתפתח ולברוק את עצמו. כמה חודשים אל תוך המלחמה, ראשי המוסדות של רשת מכינות עין פרת הרגישו שהמקום צריך לדייק את עצמו. הם הגדירו את היעד בשתי מילים: חוסן ורוח, והתחילו לברוק את עצמם איך כל הניץ שמסיים את המכינה יתגייס לצה"ל אחרי שחישל את החוסן האישי ואת המטען הרוחני היהודי והישראלי.

מסקנה נוספת שהם הגיעו אליה היא שהחלונות של הבית הייבים להיפתח החוצה. מאז, המכינה הקימה גם חווה התיישבותית באזור בנימין, וגם את "תנ"ך פלמ"ח", תור כנית טיולים לתיכונים שמים שמעבירה תכנים היסטוריים. לכל מכינה קדם-צבאית יש את הקטע שלה, את סגנון הלימוד שלה, את החוויה שלה, אבל דבר אחד אפשר לומר עליהן באופן גורף: המפעל הזה הוא העתיד של מדינת ישראל.

בישראל חיים כ-150 אלף בני נוער שנולדו בשנת 2007, השנה שילדיה סיימו השבוע שנת מכינה. 6,300 מתו" כם רהו את הגיוס ויצאו לאחת מ-114 מכינות שפועלות ברחבי הארץ. אני מתעקש ש-4.2 האחוזים האלה מתוך

בנות מכינת "צהלי" בטקס הסיום השבוע. הנווטת תמר אריאל ז"ל היא המודל שלהן